

Human Security Paradigm Shift or Hot Air?¹

Roland Paris

În acest articol foarte de citat în literatura de specialitate, Roland Paris încearcă să stabilească dacă securitatea umană reprezintă, într-adevăr, o schimbare de paradigmă în domeniul studiilor de securitate și al relațiilor internaționale, sau este doar un concept vag, intens mediatizat însă lipsit de substanță și de utilitate.

Pentru autor, securitatea umană este unul dintre multe alte neologisme (precum securitatea comună, securitatea globală, securitatea prin cooperare sau securitatea comprehensivă) ce încurajează liderii politici și cercetătorii științifici să înțeleagă securitatea internațională ca pe ceva mai mult decât apărarea militară a intereselor de stat și a teritoriului. Analizând multitudinea de definiții existente, acesta le sintetizează într-o singură formulare: securitate umană înseamnă bunăstare pentru oamenii de rând.

Cele două probleme ce limitează utilitatea acestui concept sunt: (1) lipsa unei definiții precise; (2) interesul promotorilor săi în a menține conceptul expansiv și vag. Paris se declară pesimist în privința eforturilor de a restrânge aria de definire a securității umane, întrucât apreciază că puterea și utilitatea conceptului constau tocmai în holismul și inclusivitatea sa.

Pe de altă parte, autorul admite că meritele, beneficiile și rezultatele concrete ale punerii în practică a termenului de securitate umană nu sunt doar de natură retorică, amintind în aceste sens câteva realizări deosebite, cum ar fi crearea Curții Penale Internaționale. Totodată, el subliniază rolul Canadei și Norvegiei în stabilirea unei rețele de securitate umană a statelor și organizațiilor nonguvernamentale.

Întocmai ca un scriitor experimentat, Roland Paris nu enunță concluzia finală privind utilitatea conceptului de securitate umană; el se rezumă doar la a enumera atât argumentele pro, cât și pe cele contra, lăsând (sau provocând) cititorul să raționeze și să hotărască singur de ce parte a in/utilității se găsește, de fapt, acest concept.

¹ Roland Paris, *Human Security. Paradigm Shift or Hot Air*, disponibil la: <http://aix1.uottawa.ca/~rparis/Paris.2001.IS.Human%20Security.pdf>.